

רש"י קבע, בחנוכה: "על ידי אישה נעשה הנס"

רש"י (שבת, כג, ע"א) "שגזרו היוונים על כל בתולות הנשואות להיבעל לטפסר [=פקיד מלכותי בכיר] תחילה ועל ידי אישה נעשה הנס. גיבורת הסיפור - בת מתתיהו החשמנאי, מתועדת בכתבי יד עתיקים. היא הפסיקה את ההשתקה, לא הסכימה ל"חוק הלילה הראשון" ושכנעה את אחיה לעשות מעשה ולמרוד ברודן. בקהילות יהודיות במזרח התיכון סיפרו על הגיבורה הנשית וחגגו בחנוכה את "ראש חודש לבנות". בחלק מהמקורות הגיבורה שחוללה את הנס היא חנה, ובחלקם הגיבורה היא יהודית. יש הטוענים שאלו שתי נשים, ויש הסוברים שמדובר בסיפור מוצפן המספר על אישה אחת: בת מתתיהו. כדי לכבד את מגוון המסורות השיר הוא לכבוד חנה-יהודית המכבית.

ולסקרנים: חנה היהודית המכבית.

הבית הנוסף לשיר מעוז צור ישועתי

מילים: סיגל לאה רוה

חֲנָה-יְהוּדִית הַמְכַבֵּית
קְרָאָה לְמֶרֶד בַּיּוֹנִים.
אֲמִיצָה וְאַמְתִּית
יִצְאָה נֶגֶד מְעַנִּים.
מֵאֵפֶל מְצוּקָה
הִרְיָמָה נֶס וְאַבּוּקָה.
כֶּךְ נִזְכָּר
בְּשִׁיר מְזֻמָּר
דְּרוֹר נְשִׁיר בְּחֻנְפָה:

#המכבית

חגיגת חנוכה: בכל ערב, בואו נצלם הדלקת נרות,
ושירה לכבוד גבורת חנה - יהודית המכבית.
מעלים לרשת ומסמנים: #המכבית

לפרטים: רשות הרבים | www.rashut-harabim.org

••• מעוז צור ישועתי •••

כָּרוֹת קוֹמַת בְּרוֹשׁ בְּקֶשׁ
אֶגְגִּי בֶן הַמְּדִתָּא
וְנִהְיֶתָה לּוֹ לְפַח וּלְמוֹקֶשׁ
וְגִאֲוֹתוֹ נִשְׁבָּתָה
רֹאשׁ יְמִינִי נִשְׂאֵת
וְאוֹיֵב שְׁמוֹ מְחִית
רַב בְּנָיו וְקִנְיָנָיו
עַל הָעֵץ תִּלִּית

מְעוֹז צוֹר יִשׁוּעָתִי
לֵךְ נָאָה לְשִׁבְחֲךָ
תַּכּוֹן בֵּית תְּפִלָּתִי
וְשֵׁם תּוֹדָה נִזְבַּח
לְעֵת תִּכְוִן מִטְּבַח
מִצָּר הַמִּנְבַּח
אֲזֵ אֶגְמֹר בְּשִׁיר מְזֻמֹּר
חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ

יְוֹנִים נִקְבְּצוּ עָלַי
אֲזֵי בִימֵי חֲשֻׁמָנִים
וּפְרָצוּ חוֹמוֹת מַגְדְּלִי
וְטָמְאוּ כָּל הַשְּׁמָנִים
וּמְנוֹתֶיךָ קִנְיָנִים
נַעֲשֶׂה גַם לְשׁוֹשְׁנִים
בְּנֵי בֵינָה יְמֵי שְׁמוֹנָה
קִבְּעוּ שִׁיר וּרְנָנִים

רְעוֹת שָׁבְעָה נִפְשֵׁי
בְּיָגוֹן פְּחֵי כָּלָה
חַיֵּי מֵרָרוּ בְּקֶשֶׁי
בְּשִׁעְבוֹד מַלְכוּת עֲגָלָה
וּבִידוֹ הַגְּדוּלָה
הוֹצִיא אֶת הַסֶּגְלָה
חֵיל פְּרָעָה וְכָל זֶרְעוֹ
יָרְדוּ כְּאֶבֶן בְּמִצוּלָה

חֲשׂוֹף זְרוּעַ קִדְשֶׁךָ
וְקָרַב קֶזֶז הַיְשׁוּעָה
נִקָּם נִקְמַת עֲבָדֶיךָ
מֵאֲמָה הִרְשָׁעָה
כִּי אָרְכָה הַשָּׁעָה
וְאֵין קֶזֶז לִימֵי הַרְעָה
דְּחָה אֲדָמוֹן בְּצֶל צֶלְמוֹן
הִקָּם לָנוּ רוּעִים שְׁבָעָה

דְּבִיר קִדְשׁוֹ הִבִּיאֲנִי
וְגַם שָׁם לֹא נִשְׁקַטְתִּי
וּבָא נוֹגֵשׁ וְהִגְלִנִי
כִּי זָרִים עָבַדְתִּי
וַיִּין רַעַל מִסְכְּתִי
כְּמַעֲט שְׁעַבְרָתִי
קֶזֶז בָּבֶל זָרְבָּבֶל
לְקֶזֶז שְׁבָעִים נוֹשְׁעָתִי

